

Asia: VN/558/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Lakiesityksen luvut 2-12

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 2 *Nykytila ja sen arviointi:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 3 *Tavoitteet:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 4.1 *Keskeiset ehdotukset:*

Asikkalan kunta pitää lähtökohtaisesti kuntien vastuun lisäämistä työvoimapalveluiden järjestämisessä hyvänä. Kuitenkin työvoimapohjan määrän kautta järjestämisvastuuta ollaan siirtämässä työllisyysalueille, jolloin pienempien kuntien tosiasiallinen mahdollisuus vaikuttaa työvoimapalveluiden järjestämisvastuun sekä rahoitusvastuun tuomaan yhteisvaikutukseen on rajallinen. Mahdollisuus hyödyntää kunnan ekosysteemiä sekä alueellisia vahvuuksia

kaventuu. Kuntien erilaisten palvelu- ja väestö pohja- sekä maantieteellisten eroavuuksien huomioon ottaminen heikkenee työvoimapalveluiden järjestämisessä. Kuntien itsemääräämisoikeus kaventuu järjestämisvastuun ollessa suurella työllisyysalueella. Lisäksi järjestämisvastuun ja palveluiden rahoittamisvastuun tulisi kulkea uudistuksessa linjassa, jotta kunnilla on tosiasiallinen mahdollisuus vaikuttaa omilla toimillaan työttömyyden

kehittymiseen, kuntien talouteen sekä palveluiden rakenteeseen ja järjestämiseen. Asikkalan kunta on sitä mieltä, että järjestämisvastuu tulisi antaa kaikille kunnilla, ja kunnat voisivat keskenään sopia kuntalain mukaisesti, miten järjestämisvastuun mukana tulevat tehtävät järjestetään. Mahdollisuus yhteistoiminnassa järjestettäviin palveluihin säilyy kuntalain mukaisesti.

Asikkalan kunta näkee, että kunnan työttömyysturvan maksuperusteinen kannustinmalli kannustaa kuntia panostamaan työttömyyden keston lyhenemiseen. Kuntien erilaista väestöpohjaa, ikärakennetta, väestöennustetta sekä työpaikkojen kasvattamisen mahdollisuutta sekä työssäkäyntialueen laajuutta kannustinmalli ei ota riittäväällä tavalla huomioon. Rahoitusvastuun

kompensoinnissa tulisikin ottaa huomioon suhdanteiden vaikutus työttömyyteen sekä väestön liikkumiseen kuntien välillä oleva vaikutus työttömyyteen vuosittain. Kompensaatio tulisi tarkistaa vuosittain.

Palkkatuella työllistäminen kuuluu osana laajaa työttömyyttä. Jatkossa palkkatuella työllistäminen koskettaa vain yrityksiä ja 3.sektoria, sillä kunta ei voi myöntää itselleen palkkatukea. Tämän vuoksi nykyisin palkkatuella kuntiin työllistetyt eivät vaikuta valtionosuusrahoitukseen. Palkkatuen osalta Asikkalan kunta pitää perusteltuna sitä, että myös kunnan tehtäviin työllistetyt, esim. täsmätyökykyiset, voitaisiin tilastollisesti huomioida laajan työttömyyden kriteerissä. Tällöin kunnilla olisi edelleen kannustin palkata esimerkiksi osatyökykyisiä palkkalistoilleen ja tämä ei aiheuttaisi vääristymää rahoitusjärjestelmään.

Asikkalan kunta pitää oleellisena lisäyksenä lakiin kunnan lisäämisen toimijaksi. Nyt lakiehdotuksessa ei mainita kuntaa ollenkaan (ainoastaan työvoimaviranomainen, hyvinvointialue sekä kela). Asikkalan kunta pitää hyvänä asiakkuuden nykyisten kriteerien muuttamisen, jotta asiakas saa tarpeidensa mukaista palvelua riittävän ajoissa. Asikkalan kunta pitää tärkeänä, että laissa otetaan huomioon vastuista ja velvoitteista sopiminen toimijoiden

kesken. On tärkeää, että yhden toimijan havaitessa asiakkaalla olevan monialaisen tuen tarpeen, asiakas on otettava monialaisen tuen palveluun. Asikkalan kunta pitää myös tärkeänä, että monialaisen tuen yhteistoiminnan laissa määritellään sopimuksella riittävät resurssit sekä kustannusten jakaminen.

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 4.2 *Pääasialliset vaikutukset:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 5 *Muut toteuttamisvaihtoehdot:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 8 *Lakia alemman asteinen sääntely:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 10 *Toimeenpano ja seuranta:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 12 *Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys:*

-

Laki työvoimapalvelujen järjestämisestä

Luku 1 sisältää lain yleiset säännökset.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 2 säädettäisiin järjestämisvastuusta.

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- edut ja hyödyt järjestämisvastuun siirtämisessä kunnille
- mahdolliset riskit järjestämisvastuun siirtämisessä kunnille
- työvoiman määrää ja työllisyysaluetta koskeva sääntely (huom: poikkeus työvoimapohjan kriteeriin voimaanpanolaissa)
- palvelujen tarjoamista koskeva sääntelyesitys

-

Luvussa 3 säädettäisiin ohjauksesta ja valvonnasta.

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- valtakunnalliset tavoitteet
- työllisyyden edistämisen valtakunnallinen neuvottelukunta ja sen tehtävät
- alueelliset työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelut

-

Luvussa 4 säädettäisiin työnhakijan palveluprosessista.

Säännökset vastaavat 2. toukokuuta voimaan tulleen uuden asiakaspalvelumallin (niin sanottu pohjoismainen työvoimapalvelumalli) säännöksiä.

Näkemyksenne:

Asikkalan kunta pitää hyvänä nopeaa tартtumista työnhakija-asiakkaan tilanteeseen työttömyyden alussa. Työnhakukeskustelujen malli on koettu hyväksi. Uusi malli vaatii hyvää resurssointia kunnan toimesta jatkossakin.

Luvussa 5 säädettäisiin työnvälityksestä ja työnhakuvelvollisuudesta.

Näkemyksenne:

Asikkalan kunta pitää lähtökohtaisesti työnhakuvelvoitteen asettamista työnhakijalle hyvänä. Laissa annetaan mahdollisuus harkintaan, kuitenkin työnhakuvelvoitteen alentamiseen on laissa määritelty tiukat kriteerit. Asikkalan kunta pitää hyvänä harkinnan mahdollisuuden lisäämistä ja

tiukkojen työnhakuvelvoitteen kriteerin höllentämistä. Työkyvyttömyyden kriteerin täyttymiseen vaikuttaa suuresti sosiaali- ja terveyspalveluiden toimivuus sekä yhteistyö työvoimaviranomaisen kanssa työllisyyden edistämässä.

2.5. tulleen asiakaspalvelumallin mukaan velvoittavien työtarjousten tekeminen asiakkaille (jotka ovat tulleet asiakkuuteen ennen 2.5.2022) ei ole mahdollista. Asikkalan kunta pitää tärkeänä, että myös olemassa oleville asiakkaille voi lähettää velvoittavia työtarjouksia.

Luvussa 6 säädetään tieto- ja neuvontapalveluista, asiantuntija-arvioinneista, ammatinvalinnan- ja uraohjauksesta sekä valmennuksesta ja kokeilusta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 7 säädettäisiin työvoimakoulutuksesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 8 säädettäisiin muutosturvakoulutuksesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 9 säädettäisiin työttömyysetuudella tuetusta työnhakijan omaehtoisesta opiskelusta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 10 säädettäisiin työnantajalle myönnettävistä tuista (palkkatuki, 55-vuotta täyttäneiden työllistämistuki, työolosuhteiden järjestelytuki).

Näkemyksenne:

-

Luvussa 11 säädettäisiin henkilöasiakkaalle myönnettävistä tuista ja korvauksista (starttiraha, työhön tai palveluun hakeutumisesta aiheutuvien kustannusten korvaus, palveluun osallistumisesta aiheutuvien kustannusten korvaus).

Näkemyksenne:

-

Luvussa 12 säädettäisiin työllistämisveloitteesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 13 säädettäisiin asiakastietojen käsittelystä ja valtakunnallisesta tietojärjestelmäpalvelusta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 14 säädettäisiin palvelualustasta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 15 säädettäisiin tukien ja korvausten maksamisesta ja takaisinperinnästä.

Näkemyksenne:

-

Luku 16 käsittää erinäisiä säännöksiä.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 17 säädettäisiin muutoksenhausta.

Näkemyksenne:

-

Muut esitykseen sisältyvät lakiehdotukset

Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta annetun lain muuttamisesta ja laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä, ovatko ehdotetut muutokset ELY-keskusten sekä KEHA-keskuksen tehtäviin riittävän selkeät ja eri toimijoiden yhteistyötä edistävät?

-

Laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain 23 §:n muuttamisesta

-

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- kuntien vastuulle siirtyvien tehtävien rahoitus, ovatko ehdotetut uudet valtionosuuden määräytymistekijät toimivia rahoituksen kohdentamisessa?
- kolmen vuoden siirtymäaika laskennalliseen rahoitukseen (voimaantulosäännös)

- **kunnan työttömyysetuuksien rahoitusvastuun laajentamisen korvaus**

-

Laki työttömyysturvalain muuttamisesta (pois lukien 14 luku)

Erityisesti toivotaan näkemyksiä työttömyysturvaprosessiin ja sitä koskevaan toimivaltaan liittyen.

-

Laki työttömyysturvalain muuttamisesta 14 luku;

Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta;

Laki työttömyyskassalain muuttamisesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- **kunnan työttömyysetuusmenoon kohdistuvan rahoitusvastuun porrastusmalli**
- **eräiden kotoutumisesta annetussa laissa tarkoitettujen henkilöiden kohdalla sovellettavaksi ehdotettu poikkeus kunnan rahoitusvastuuseen työmarkkinatuesta**
- **ehdotus kunnan rahoitusosuuden perintää koskevan tehtävän hoitamisesta Kelassa myös peruspäivärahan ja ansiopäivärahan perusosan osalta**
- **edellä ehdotettujen muutosten vaikutus Kelan, työttömyyskassojen ja Työllisyysrahaston työmäärään mukaan lukien tietojärjestelmämuutokset ja näistä aiheutuvat kustannukset**

-

Laki ulkomaalaislain muuttamisesta

-

Laki luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta annetun lain 8 §:n muuttamisesta

-

Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021 – 2028 annetun lain muuttamisesta

-

Laki palkkaturvalain muuttamisesta;

Laki merimiesten palkkaturvalain muuttamisesta

-

Laki Työkanava Oy –nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 4 §:n muuttamisesta

-

Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta

-

Laki kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta

-

Laki vuorotteluvapaalain muuttamisesta

-

Laki sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevan Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisesta annetun lain 6 ja 11 §:n muuttamisesta

-

Laki tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta;

Laki tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain muuttamisesta

-

Laki työsopimuslain muuttamisesta;

Laki merityösopimuslain muuttamisesta

-

Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 3 a ja 37 a §:n muuttamisesta;

Laki valtion virkamieslain 5 a ja 9 c §:n muuttamisesta

-

Laki yhteistoimintalain muuttamisesta;

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain 8 ja 9 §:n muuttamisesta;

Laki yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain 24 ja 25 §:n muuttamisesta

-

Laki toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta;

Laki eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta;

Laki kansaneläkelain 35 §:n muuttamisesta;

Laki sairausvakuutuslain 8 luvun 9 §:n muuttamisesta;

Laki sotilasavustuslain 11 §:n muuttamisesta;

Laki opintotukilain 6 §:n muuttamisesta

-

Laki sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 14 §:n muuttamisesta

-

Laki tuloverolain muuttamisesta;

Laki maatilatalouden tuloverolain 10 f §:n muuttamisesta;

Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 56 §:n muuttamisesta

-

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

-

Laki rikoslain 47 luvun 6 §:n muuttamisesta;

Laki rikosrekisterilain 4 a §:n muuttamisesta;

Laki rikosrekisterilain 4 a §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain muuttamisesta

-

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaanpanosta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- yhteistoimintasopimusten solmimiselle esitetty aikataulu
- henkilöstösiirrot ja henkilöstön asemaan liittyvät menettelytavat
- sitovien sopimusten ja vastuiden siirtyminen

-

Laki työllistymistä edistävästä monialaisen tuen yhteistoiminnasta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä asiakaskriteerin muutoksesta ja nuorten työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteispalvelua koskevasta sääntelystä.

-

Muut huomionne esityksestä

Kommentoitavaa:

-

Talvi Tiina
Asikkalan kunta - Asikkalan kunnanhallitus